

Lgr 80 förlagssuccé:

80 000 exemplar redan tryckta — de flesta lärare får den före jul

Läroplan för grundskolan, Lgr 80, är en garanterad förlagssuccé redan innan den lämnar pressarna. Utbildningsförlaget inom Liber har redan tryckt 80 000 exemplar, varav 65 000 är förhandsbeställda av kommunerna.

□□ De första, rykande färsk, exemplaren delades ut den 6 november vid SÖ:s journalistkonferens i Malmö — den största i SÖ:s historia — då den nya läroplanen presenterades för massmedia.

En historisk dag för övrigt; samma dag tio år tidigare började läroplansarbetet och ungefär samtidigt togs den "gamla" läroplanen Lgr 69 i bruk.

Före jul kan man räkna med att stora delar av landets 100 000 lärare i grundskolan har fått var sitt exemplar av Lgr 80. Om sedan budgetläget tillåter alla kommuner att gratis dela ut denna lärarnas bibel återstår att se. Hittills har det varit kutym att lärare fått läroplanen gratis.

Men boken har ett stort läsvärde. Bland dem som kommer att ha den på sitt arbetsbord — eller nattduksbord — är förutom lärare och skolledare massor av andra: fackliga företrädare för lärare, SACO/SR TCO-folk, LO:s studieförbund, utbildningsledare inom företagen, föräldrar, elevorganisationer, Hem- och skolas distriktsorganisationer. Bokhandeln kommer också att göra

sina beställningar. Förlaget tar 16 kr för denna inbunden bok på 166 sidor. Samma pris hade Lgr 69 för tio år sedan. Bokhandeln kan tänkas ta runt 30 kronor.

Kommentarmaterial

Lgr 69 kom ut med en allmän del och totalt 33 supplement. Nu talas det inte

längre om supplement men i princip blir kommentarmaterialet en form av supplement eller "förlängda allmänna delar". Dessa får formen av hålsagna häften på 30–60 sidor.

De tre första häften — granskade och godkända av regeringen — tar upp det fria studievalet, lokala arbetsplaner respektive baskunskaper. De skall

tryckas i 40 000 exemplar vardera i en första omgång.

Mängder av häften

Men det kommer, enligt uppgift, "mängder" av nytt kommentarmaterial, som ständigt och successivt skall revideras.

Nästa omgång häften tar upp: utvärderingar, skola-arbetsliv, elever med särskilda behov, resursfördelning. Varje ämne kommer dessutom att behandlas i var sitt kommentarhäfte.

Kommentarhäften skall alltså dugga tätt ned på lärare och skolor. I princip beslutas innehållet av regeringen, men sannolikt kommer uppgiften att delegeras till SÖ.

Kunskapens träd

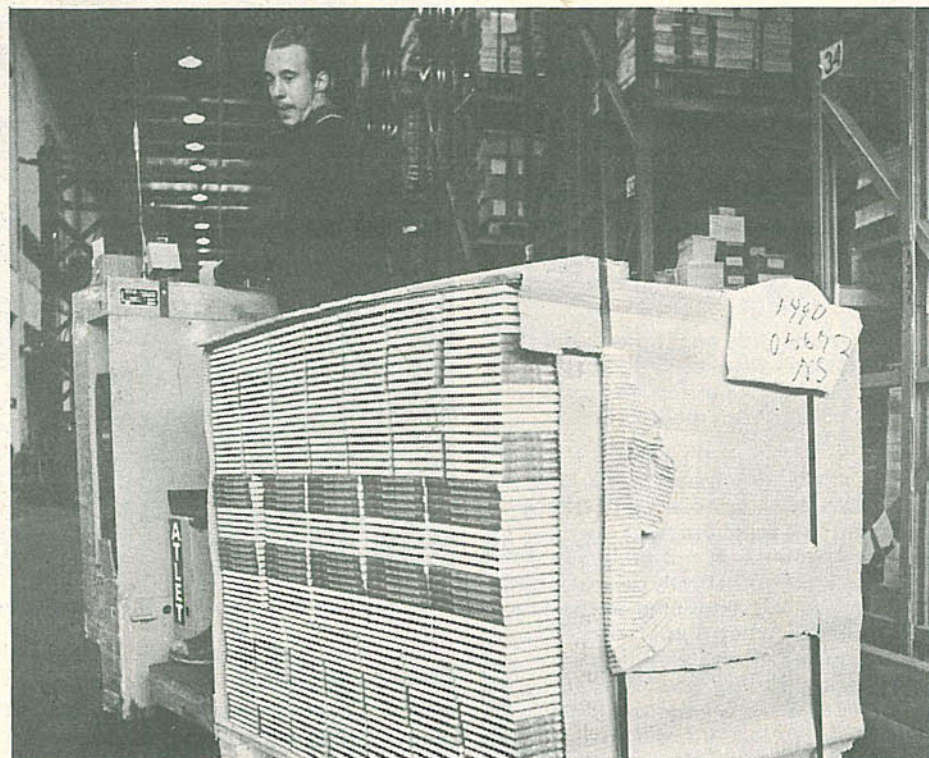
På den nya läroplanens omslag finns ett symboliskt kunskapens träd samt ett vägskäl med flera valmöjligheter. Det är bokens enda illustration. Men innehållet är luftigt och överskådligt.

Mål och riktlinjer — redan utskickade som särtryck till skolorna — upptar de 61 första sidorna.

Kursplanerna — med ämnena i bokstavsordning — sträcker sig till sidan 151.

Timplanerna, som anges för varje stadium — och inte för varje årskurs — upptar sju sidor.

Och slutligen sakregistret fyra sidor. Allt pedagogiskt presenterat, lättläst och framför allt "lätt-hittat", som det anstår en läroböckernas lärobok.

Lärare efter SÖ-information:

Svårt genomföra ny läroplan med ständigt minskade resurser

— Det blir svårt att genomföra den nya läroplanen med minskade resurser.

Det är den första spontana reaktionen från **Sven Rådqvist**, lärare på högsta-diet i biologi vid Oxievångsskolan i Malmö. Sedan två månader även LR:s kommunombud.

□□ Han har som första lärare i landet fått ta del av SÖ:s information om den nya läroplanen.

Mycket känns nytt och Sven Rådqvist känner att han måste smälta det stora materialet.

— Vi har ju inte haft tillgång till annat material om den nya läroplanen än Mål och riktlinjer.

Lärarkåren är avvaktande till den nya läroplanen, säger han.

Haft nog med Lgr 69

— Vi har haft nog med att försöka leva upp till den förra läroplanen och har inte hunnit sätta oss in i den nya.

Har man då hunnit förverkliga Lgr 69?

— Nej, det tycker jag inte. Bristen på resurser har gjort att jag inte kunnat göra det så överskådligt och experimentellt för eleverna, t ex att åka ut till ett naturområde och studera. Och Lgr 69 säger att eleven genom egna studier, experiment och iakttagelser skall komma fram till kunskap. Där finns ingen skillnad med Lgr 80.

Oxievångsskolan är nybyggd och lärare och elever håller på att installera sig. Man har haft en studiedag i skolan för att diskutera vad som skall införas redan denna och nästa termin.

Räcker resurserna till för att möta allt merarbete? frågar sig Sven Rådqvist.

— Jag har fått det intrycket att det krävs mycket mer resurser både på materialsidan och läromedelssidan i exempelvis biologi.

Han har inte tidigare hört talas om tillvalskurserna som skall införas redan från och med ht 82.

Måste börja genast

— Detta måste vi ju börja jobba med omedelbart, säger han. Vi måste ju vara klara tidigt på våren så att det hinner godkännas av länskolnämnden innan vi startar på hösten 82.

Sven Rådqvist tror att förhållandet på skolorna kan förbättras genom att eleverna får större motivation för skolarbetet.

— Men en del elever når man aldrig, säger han.

— Idéerna är jättefina, men genomförandet måste ju kosta resurser.

Idag räcker inte resurserna ens till en lärobok för varje elev. Och inget nytt kan köpas till institutionen. Han är huvudlärare i biologi.

— Jag tar alla pengar för sjuor, åttor och nior och köper en stadiebok för sjuorna som alltså skall räcka i tre år.

— Det talas om böcker till låns. Men efter tre år är det normalt inte mycket kvar av boken. Och de som då skött den bör kunna få behålla den.

16 kr per elev och år

Det är 16 kr per elev och läsår i biologi. Stadieboken kostar 48 kronor och sen räcker pengarna inte ens för ett arbetshäfte åt var och en.

— Jag har varit lärare i biologi i 12 år. Och för varje år som går minskar våra resurser.

Att göra utflykter för elever i en storstad är omöjligt. Utflyktskontot är

på åtta kronor per elev och läsår i alla ämnen, inklusive idrott.

Nu skall skolans alla resurser läggas i en pott som sedan kan fördelas efter gottfinnande på varje skola.

— Fördelningen blir en förhandlingsfråga mellan lärare och rektor. Men den samlade potten är ju mindre i år än i fjol och det förbättrar ju inte situationen, vad jag kan se.

Oxievångsskolan, som f n har 350 elever (åk 7 och 8) har 12 000 kr i år i genomföranderesurs. Hälften har gått åt att betala vikarier för de lärare som åker på kurs.

Sven Rådqvist ställer sig också frågande till vilket inflytande lärare får över den lokala arbetsplanen.

— Jag kan inte se att det blir så stor skillnad mot den ämnesplan vi gör nu för varje termin. Vi går ju efter läroplanen och dess olika huvudmål och grovplanerar.

Måste fråga eleverna

Och om kursplanen säger han:

— Jag har inte en aning om hur man skall göra. Vi måste ju först ge eleverna ett tillfälle att själva välja intresseområde och delar av ämnen som de vill fördjupa sig i.